

Література

1. Державна служба статистики України: Офіційний сайт. [Електронний ресурс]. – Доступний з <http://www.ukrstat.gov.ua/>.
2. Злупко С.М. Українська наукова школа економічної кон'юнктури та її вплив на розвиток світової економічної думки / С.М. Злупко // Економіка України : політико-екоп. журнал. – 1997. – № 3. – С. 75-82.
3. Монетарний огляд, 2013 рік / Національний банк України; Генеральний департамент грошово-кредитної політики. [Електронний ресурс]. – Доступний з <http://bank.gov.ua/doccatalog/document?id=2384654>.
4. Русан В.М. Організаційно-економічні інструменти державної аграрної політики в Україні: аналіт. доповідь / В.М. Русан, О.В. Собкевич, А.Д. Юрченко. – К. : Вид-во НІСД, 2012. – 88 с.
5. Панчишин С. Макроекономіка : навч. посібн. / С. Панчишин. – К. : Вид-во "Либідь", 2001. – 616 с.
6. Тимошенко В.П. Роль сільськогосподарських коливань у діловому циклі / В.П. Тимошенко // Українська економічна думка : хрестоматія / упор. С.М. Злупко. – К. : Вид-во "Знання", 1998. – С. 397-419.
7. Clark J.M. Strategic Factors in Business Cycles / J.M. Clark. – New York : NBER, 1935. – 387 p.
8. Dauten C. Valentine L. Business Cycles and Forecasting / C. Dauten. – Cincinnati etc. : South-Western Publishing Co., 1979. – 484 p.
9. Hall T.E. Business Cycles: The Nature and Causes of Economic Fluctuations / T.E. Hall. – New York etc. : Praeger, 1984. – 238 p.
10. Hansen A.H. The Business Cycles and its Relation to Agriculture / A.H. Hansen // Journal of Farm Economics. – 1932. – Vol. 14. – Pp. 59-68.
11. Mitchell W.C. Business Cycles: The Problem and its Setting / W.C. Mitchell. – New York : NBER, 1927. – 648 p.
12. Persons W.M. Cyclical Fluctuations of the Ratio of Bank Loans to Deposits, 1867 to 1924 / W.M. Persons // Review of Economic Statistics. – 1924. – Vol. 6, No. 3. – Pp. 260-283.
13. Rucker R.R. Agriculture and Business Cycles / R.R. Rucker, D.A. Summer // Business Cycles and Depressions: An Encyclopedia / Ed. by D. Glasner. – New York, L. : Garland, 1997. – Pp. 10-12.
14. Schumpeter J.A. Business Cycles / J.A. Schumpeter. – New York, L. : McGraw-Hill, 1939. – Vol. 1. – 448 p.
15. Timoshenko V.P. The Role of Agricultural Fluctuations in the Business Cycle / V.P. Timoshenko // Michigan Business Study. – 1930. – Vol. 2, No. 9. – 89 p.
16. Timoshenko V.P. World Agriculture and the Depression / V.P. Timoshenko // Michigan Business Studies. – 1940. – Vol. 5, No. 5. – Pp. 539-663.

Грабинская И.В. Вклад Владимира Тимошенка в развитие аграрной теории экономических колебаний

Выявлены существующие подходы и трудности классификации теорий экономических колебаний, а также место аграрной теории экономических циклов в общей архитектуре макроэкономической науки. Исследованы исторические условия зарождения, направления развития аграрной теории деловых циклов и ее влияние на развитие современной макроэкономической теории. Американский экономист украинского происхождения В. Тимошенко внес существенный вклад в развитие этой теории. Проанализированы основные положения теоретической концепции В. Тимошенка. На основе проведенных расчетов "индекса Тимошенка" для экономики Украины в 2000-2014 гг. сделан вывод о том, что основные положения аграрной теории деловых циклов могут быть использованы в прогнозировании и анализе причин и последствий колебаний деловой активности в странах с большим удельным весом сельского хозяйства в отраслевой структуре. В этих условиях колебания объемов сельскохозяйственного производства могут оказывать влияние на производственную функцию, уровень доходов, объем инвестиций, а следовательно и экономический рост.

Ключевые слова: конвенционализм, ортодоксальные теории, парадигма, экономические колебания, деловая активность, макроэкономическая нестабильность, экстерналии теории, цикл урожайности, "индекс Тимошенка".

Hrabynska I.V. Volodymyr Tymoshenko's Contribution into the Development of the Agricultural Theory of the Economic Fluctuations

The existing approaches and difficulties of grading of economic fluctuations' theories are described. The agricultural theory of business cycles in the overall architecture of macroeconomic science is studied. Some historical conditions of the origin, directions of development of agricultural theory of the business cycles and its impact on the development of modern macroeconomic theory are reviewed. American economist of Ukrainian origin V. Tymoshenko made a significant contribution to the development of this theory. V. Tymoshenko's basic theoretical concept is analysed. Based on the calculations of the "Tymoshenko's index" for Ukraine's economy in 2000-2014, author made a conclusion that the main provisions of agricultural theory of business cycles could be used in predicting and analysing the causes and effects of fluctuations in business activity in countries with a large portion of the agriculture in the industrial structure. Under these conditions, fluctuations in agricultural production can influence the production function, income, investment, and, therefore, economic growth.

Keywords: conventionalism, orthodox theory, paradigm, economic fluctuations, business activity, macroeconomic instability, externalities theories, crop cycle, "Tymoshenko's index".

УДК 364.02:332.14

Доц. Р.Р. Білик, канд. екоп. наук –

Чернівецький національний університет ім. Юрія Федьковича

ПРІОРИТЕТИ ТА ЗАСОБИ СИНХРОНІЗАЦІЇ СОЦІАЛЬНОЇ ПОЛІТИКИ ТА ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЕКОНОМІЧНОЇ БЕЗПЕКИ РЕГІОНІВ УКРАЇНИ

Доведено, що орієнтація соціальної політики в бік інтелектуалізації та підвищення якості життя населення синхронно забезпечує та покращує гарантії досягнення очікуваних результатів розвитку економічної безпеки регіону. Визначено, що про пріоритетність соціальної політики з метою забезпечення економічної безпеки регіонів свідчать її системні та динамічні складові структурного досягнення результатів, від яких формуються необхідні просторово-територіальні заходи ефективного розроблення та реалізації. Обґрунтовано, що синхронізація соціальної політики із цілями забезпечення економічної безпеки формує загальний соціально-економічний стан території.

Ключові слова: соціальна політика, економічна безпека, регіон, забезпечення, населення.

Постановка проблеми. На сучасному етапі структурних змін у національній економіці ключовим системоутворювальним елементом життєдіяльності територій є соціальна політика, яка має за мету забезпечити та розвинути економічну активність населення, консолідувати усі їх потреби та інтереси навколо інтелектуалізації, інноваційної діяльності, продуктивної зайнятості. Так, соціальну політику потрібно більше розглядати не як інструмент соціального захисту населення, а як комплекс заходів, орієнтованих на досягнення цілей ефективного використання інтелектуальних та управлінських можливостей окремих груп населення. Отже, від якості розроблення та реалізації соціальної політики залежать міра забезпеченості підприємств інтелектуально-кадровим потенціалом, активність процесів імплементації результатів інноваційної та творчої діяльності частини населення у бізнес-середовища.

Безперечно, соціальна політика створює передумови у досягненні цілей формування, нагромадження та ефективного використання, забезпечення інтелектуалізації людського капіталу. Так, пріоритетними напрямками соціальної політики потрібно вважати створення умов для здорового та тривалого життя людини, зміцнення інституту сім'ї, викорінення нерозумних потреб (алкоголіз-

му, тютюнопаління), збереження репродуктивного здоров'я, формування релігійних, етнічних і культурних цінностей населення.

Враховуючи сучасну пріоритетність завдань, очевидними результатами соціальної політики в економіці регіону є збільшення обсягів промислового виробництва та реалізації продукції, покращення результатів фінансово-господарської діяльності підприємств, підвищення підприємницької активності та купівельної спроможності населення. Зауважимо, що такі тенденції напряму забезпечують економічну безпеку регіону, що підтверджує високу тісноту зв'язку та її залежність від соціальної політики. Отже, орієнтація соціальної політики в бік інтелектуалізації та підвищення якості життя населення синхронно забезпечує та покращує гарантії досягнення очікуваних результатів розвитку економічної безпеки регіону.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Теоретичні та методичні аспекти досліджуваної проблеми певною мірою висвітлено у працях провідних науковців і практиків, зокрема: С. Білої [4], З. Варналія [1], Т. Васильців [2], Я. Жаліла [4], В. Жука [5], О. Іляш [3], М. Флейчук [7], О. Шевченка [5].

Постановка завдання. Метою роботи є ідентифікація пріоритетів і засобів синхронізації соціальної політики та забезпечення економічної безпеки регіонів України.

Виклад основного матеріалу. Об'єктивно, що особливостями соціальної політики є регламентація умов взаємодії економічних суб'єктів у соціальній сфері, формування стимулів до високопродуктивної зайнятості, забезпечення розвитку інфраструктури ринку праці та соціальної сфери. Отже, важливо визначити напрями синхронізації та складові елементи соціальної політики, в межах яких можна сформувати засоби та інструменти ефективного забезпечення економічної безпеки регіону (рис.).

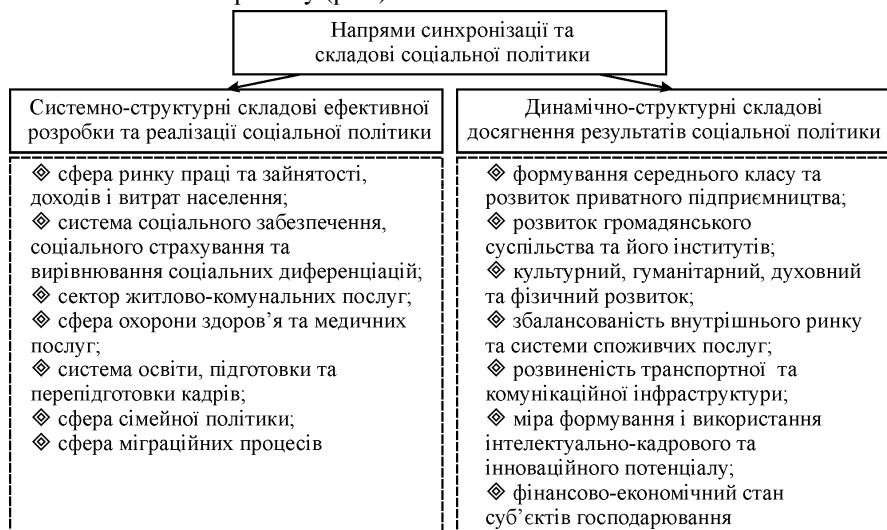

Рис. Структурні елементи синхронізації соціальної політики із цілями забезпечення економічної безпеки регіону (авторська розробка)

Очевидно, що регіональна соціальна політика має бути системною, а відтак в її основі мають бути закладені базові заходи: підвищення доходів населення, розвиток ринку праці, покращення соціального забезпечення, реформування сфери охорони здоров'я та медичних послуг, підвищення доступу до якісної освіти, зміцнення інституту сім'ї, уповільнення трудової міграції за кордон.

Про ефективність забезпечення економічної безпеки регіону свідчить стабільне зростання рівня середньомісячної заробітної плати, недопущення заборгованості із їх виплата, скорочення обсягів нелегальної трудової діяльності та заробітної плати. Очевидно, що в умовах недостатнього державного фінансування соціального захисту населення, зростання якості соціального забезпечення є важливою метою системи забезпечення економічної безпеки регіону. На нашу думку, соціально-бюджетні відносини на регіональному та субрегіональному рівнях потрібно будувати на основі таких дій: надання усіх видів соціальної допомоги, житлових субсидій, пільг та компенсацій лише адресним способом; раціональне використання бюджетних коштів, охоплюючи соціальною підтримкою незахищені верстви населення; використання єдиного підходу до визначення потреб населення у соціальних послугах та проведення їх інвентаризації; активне залучення благодійної допомоги для вирішення проблем найбільш незахищених верств населення; забезпечення дієвого контролю за своєчасністю нарахування та виплати усіх видів допомоги [2, с. 80-83; 3, с. 291-295].

Дедалі більший вплив на економічну безпеку регіону має житлово-комунальна сфера, головна мета якої полягає у забезпеченні безперервного обслуговування матеріально-побутових потреб населення. Втім, необхідно констатувати, що сьогодні житлово-комунальне господарство в регіонах України потребує значного реформування. Зокрема, відзначимо досвід Німеччини, в якій реформування ЖКГ відбулось шляхом передачі муніципального та державного житлового фонду в приватні бізнес-структури, але при цьому були забезпечені прозорі схеми їх конкурентної діяльності [6].

Звернімо увагу, що в Україні продовжується реформування галузі охорони здоров'я, а відтак – і система забезпечення економічної безпеки регіону зазнає змін. Очевидно, що створення умов для формування здорового способу життя, зниження рівня захворюваності, збереження і зміцнення здоров'я населення доцільно розглядати як запоруку економічної безпеки регіону.

Безперечно, пізнавальні процеси з отримання знань, умінь та навичок відбуваються у сфері освіти. Відповідно формується інтелектуально-кадровий капітал території, забезпечується розвиток розумово-пізнавальної і творчої діяльності, утверджуються морально-естетичні норми життя населення. Освіта є стимулятором інвестиційно-інноваційних процесів, оптимальним способом розвитку високотехнологічних та наукомістких видів економічної діяльності, запорукою збільшення ефективності зайнятості та доходів населення.

Зауважимо, що всі процеси підвищення якості сфери освіти мають відбуватись відповідно до потреб економіки та громадянського суспільства. Тут на ефективність забезпечення економічної безпеки регіону впливатиме стан бюджетного фінансування, зміцнення матеріально-технічного та навчального забезпечення закладів освіти, обсяг державної підтримки стосовно впровадження наукових розробок освітніх закладів, рівень професійно-кваліфікаційної підго-

товки педагогічних кадрів, здатність студентів та випускників працевлаштуватись за набутою професією [4, с. 18-19].

Не менш важливим вважаємо соціальні заходи у системі забезпечення економічної безпеки регіону, метою яких є створення сприятливих умов для повноцінного соціального, культурного, морально-психологічного і духовного розвитку сім'ї, популяризація сімейних цінностей, посилення орієнтації на шлюб та відповідальне батьківство. Звісно, від такої політики не варто очікувати швидких результатів, які вплинули б на економічну безпеку регіону, але з огляду на важливість формування високоморального, духовно-етичного, здорового суспільства, вона потребує планування та реалізації.

Відомо, що в умовах низької привабливості внутрішнього ринку праці, відсутності ефективних програм стимулювання самозайнятості, масштабної депопуляції населення швидкими темпами відбувається зростання рівня загальної інтенсивності трудової міграції. Потрібно звернути увагу на те, що сьогодні на регіональному та субрегіональному рівнях сформувались вагомі загрози економічній безпеці з боку сфери міграційних процесів.

Для подолання міграційних загроз економічній безпеці необхідно активізувати роботу центрів зайнятості щодо працевлаштування українських трудових мігрантів, зокрема з можливістю дистанційної праці в Україні, залучати механізм державно-приватного партнерства для використання трансфертів трудових мігрантів як інвестиційного ресурсу, ініціювати створення кредитних спілок із залученням коштів трудових мігрантів, створити асоціації трудових мігрантів для акумулювання фінансових ресурсів, організувати регіональні центри допомоги трудовим мігрантам для надання юридичної допомоги [7].

Окрім системного розвитку, соціальну політику як складову частину забезпечення економічної безпеки, потрібно спрямовувати на динамічно-структурний розвиток регіону, що передбачає формування середнього класу та розвиток приватного підприємництва, збалансованість внутрішнього ринку та системи споживчих послуг, розвиненість транспортної та комунікаційної інфраструктури, ефективне формування і використання інтелектуально-кадрового та інноваційного потенціалу, покращення фінансово-економічного стану суб'єктів господарювання.

У такому контексті особливо актуальними в регіонах України стають питання вирішення завдань підвищення рівня ділової активності та стимулювання місцевих підприємницьких ініціатив населення, розбудови соціально-економічної інфраструктури сільських територій, формування та розвитку лідерських ініціатив серед сільського населення, їх організаційно-професійних навиків щодо ведення комерційної господарської діяльності.

Окрім цього, динамічно-структурними складовими елементами досягнення результатів соціальної політики потрібно вважати розвиток громадянського суспільства та його інститутів, а також культурний, гуманітарний, духовний і фізичний розвиток. Безперечно, такі тенденції мають незначний вплив на процес забезпечення економічної безпеки регіону, але уникання соціального діалогу з громадянським суспільством може призвести до ескалації суспільно-політичної, а відтак – і до економічної кризи [1, с. 301-309; 5, с. 28-31].

Висновки. Синхронізація соціальної політики із цілями забезпечення економічної безпеки очевидно формує загальний соціально-економічний стан території. Відповідно, до системних складових частин структурної політики соціального забезпечення економічної безпеки регіону доцільно віднести сфери ринку праці та зайнятості, соціального забезпечення, соціального страхування, охорони здоров'я та медичних послуг, житлово-комунальних послуг, освіти, сімейної політики, міграційних процесів. Водночас варто врахувати динамічно-структурні складові частини досягнення результатів соціальної політики, зокрема: формування середнього класу та розвиток приватного підприємництва, суспільно-громадський, культурний, гуманітарний, духовний та фізичний розвиток, збалансованість внутрішнього ринку та системи споживчих послуг, розвиненість транспортної та комунікаційної інфраструктури, фінансово-економічний стан суб'єктів господарювання.

Об'єктивно, поряд із динамічно-структурними змінами економіки регіону, поступово посилюватимуться суперечності у питаннях покращення якості політики гарантування соціальної підтримки населення. Так, формується середовище тісної залежності економічної безпеки від чинників соціальної сфери, що потребує подальших досліджень.

Література

1. Варналій З.С. Регіони України: проблеми та пріоритети соціально-економічного розвитку: монографія / З.С. Варналій, А.І. Мокій, О.Ф. Новікова. – К.: Вид-во "Знання України", 2005. – 498 с.
2. Васильців Т.Г. Стратегічні пріоритети державної політики соціально-економічного розвитку сільських територій / Т.Г. Васильців // Соціально-економічні проблеми сучасного періоду України. Пріоритети та механізми соціально-економічного розвитку сільських територій: зб. наук. праць / НАНУ ІРД; редкол.: В.С. Кравців. – Львів. – 2013. – Вип. 6 (104). – С. 79-88.
3. Ляш О.І. Трансформація системи соціальної безпеки України: регіональний вимір: монографія / О.І. Ляш. – Львів: Вид-во ПАІС, 2012. – 592 с.
4. Жаліло Я.А. Інноваційні підходи до регіонального розвитку в Україні: аналітична доповідь / Я.А. Жаліло, С.О. Біла, В.І. Жук та ін. – К.: Вид-во НІСД, 2011. – 47 с.
5. Біла С.О. Механізми формування регіональних пріоритетів розвитку: аналітична доповідь / С.О. Біла, О.В. Шевченко, Т.Г. Васильців. – К.: Вид-во НІСД, 2013. – 88 с.
6. Саймойленко В.С. Розвиток житлово-комунального господарства: закордонний досвід / В.С. Саймойленко. [Електронний ресурс]. – Доступний з <http://kbuapa.kharkov.ua/e-book/db/2009-1/doc/5/07.pdf>.
7. Флейчук М.І. Інституційні механізми залучення коштів трудових мігрантів як інвестиційного ресурсу розвитку економіки України: аналітична записка / М.І. Флейчук. [Електронний ресурс]. – Доступний з <http://www.niss.gov.ua/articles/1338/>.

Билык Р.Р. Приоритеты и средства синхронизации социальной политики и обеспечения экономической безопасности регионов Украины

Доказано, что ориентация социальной политики на сторону интеллектуализации и повышения качества жизни населения синхронно обеспечивает и улучшает гарантии достижения ожидаемых результатов развития экономической безопасности региона. Определено, что о приоритетности социальной политики в целях обеспечения экономической безопасности регионов свидетельствуют ее системные и динамические составляющие структурного достижения результатов, от которых формируются необходимые пространственно-территориальные мероприятия эффективной разработки и реализации. Обосновано, что синхронизация социальной политики с целями обеспечения экономической безопасности формирует общий социально-экономическое положение территории.

Ключевые слова: социальная политика, экономическая безопасность, регион, обеспечение, население.

Bilyk R.R. Priorities and Synchronization Tools for Social Policy and Economic Security of Ukraine's Regions

It is proved that the orientation of social policy towards intellectualization and improving the quality of life of the population simultaneously provides a better guarantee of achieving the expected results of the development of economic security of the region. It is determined that the priority of social policy in order to ensure the economic security of the regions highlights its systemic and dynamic components of structural results, that help form the necessary spatial strategies for the development and implementation. Synchronization of the social policy objectives of ensuring economic security is proved to form the overall socio-economic situation of the territory.

Keywords: social policy, economic security, region, security, population.

УДК 332.122:379.84

Доц. Н.Г. Луців, канд. екон. наук –
НЛТУ України, м. Львів

ЗАСТОСУВАННЯ СУБ'ЕКТИВНОГО МЕТОДУ ЕКОНОМІЧНОГО ОЦІНЮВАННЯ ПРИРОДНИХ РЕКРЕАЦІЙНИХ РЕСУРСІВ

Визначено доцільність застосування опосередкованих методів економічного оцінювання природних рекреаційних ресурсів, зокрема використання методу суб'єктивних оцінок. Розглянуто процеси побудови, статистичного аналізу, оцінки та можливості використання економетричних моделей для визначення прогнозованої величини вартості природних рекреаційних об'єктів (на прикладі оцінки готовності громадян платити за використання якісних природних рекреаційних ресурсів регіонального ландшафтного парку "Знесіння" у Львові). Запропоновано напрями застосування результатів суб'єктивної економічної оцінки природних рекреаційних ресурсів органами місцевого самоврядування.

Ключові слова: суб'єктивний метод оцінки природних рекреаційних ресурсів, готовність платити, економетричні моделі, прогнозування, регіональна політика.

Постановка проблеми. Управління економічно-соціальним розвитком регіонів України на засадах сталого розвитку набуває особливого значення в умовах децентралізації влади. Розширення повноважень та зростання ролі регіональних громад передбачає також і посилення їх відповідальності щодо охорони та раціонального використання природних ресурсів, зокрема і в напрямку реалізації рекреаційної політики. Для визначення оптимальних шляхів використання природних ресурсів важливе значення має їх економічна оцінка. Однак традиційні методи визначення економічної оцінки природних ресурсів повністю не враховують різносторонні аспекти їх екосистемної цінності. Опосередковані методи оцінки природних рекреаційних ресурсів, зокрема суб'єктивний метод, дає змогу виявити їх неринкову цінність та можливість визначення шляхів альтернативного використання. З огляду на це, питання застосування таких методів під час прийняття рішень органами самоврядування щодо управління природним рекреаційним потенціалом регіонів є актуальним та потребує детальнішого вивчення.

Аналіз останніх наукових досліджень. Проблеми оцінки використання природних рекреаційних ресурсів висвітлено у наукових працях І. Антоненко,

О. Веклич, Р. Возняка, Ю. Веденіна, О. Галушкіної, С. Генсірука, Л. Гринів, Я. Дідик, П. Жука, В. Кравціва, В. Мацоли, К. Мироненка, М. Нижник, М. Нудельмана, А. Тарасова, І. Твердохлебова, Л. Черчик, N. Hanley, С. Spash, D. Freeman, J. Herriges. Проте, незважаючи на велику кількість робіт у цій сфері, питання практичного визначення економічних оцінок природного рекреаційного потенціалу і врахування їх результатів у контексті реалізації регіональної екологічної політики залишилися недостатньо вивченими [2-5].

Мета дослідження – виявлення і розкриття основних особливостей застосування суб'єктивних методів оцінювання природних рекреаційних ресурсів для підвищення ефективності управління їх використанням на регіональному рівні.

Основні результати дослідження. Під час оцінювання природного рекреаційного потенціалу регіональних громад і формування політики його використання найбільші труднощі виникають у встановленні вартісних оцінок лісових, паркових та інших природних ресурсів і територій, на які поширюється право загального користування [2]. При цьому, важливою є оцінка ступеня їхнього значення для суспільства та врахування потреби населення громад у рекреаційних властивостях природного середовища. Для встановлення вартісної оцінки таких природних рекреаційних ресурсів можна використати суб'єктивний метод [1]. Методика розрахунку вартісних оцінок за цим методом передбачає дослідження гіпотетичних оцінок споживачів та визначення загальної вартісної оцінки природних рекреаційних ресурсів [5]. Особлива властивість цього методу полягає у можливості оцінювання природних ресурсів як екологічного товару, що є важливим для визначення грошової вартості їх рекреаційних властивостей.

Величина запропонованої респондентами ціни за використання якісних природних рекреаційних ресурсів парків, лісопаркових зон та водних рекреаційних об'єктів може залежати від сукупності факторів [5]. Зокрема, у цій роботі досліджено такі: середньомісячний грошовий дохід користувача (x_1), його вік (x_2), кількість відвідувань на місяць (x_3). Встановлення залежності між зазначеними показниками та здійснення розрахунків кількісної оцінки впливу зазначених факторів здійснено на основі дослідження готовності платити за використання якісних рекреаційних ресурсів регіонального ландшафтного парку "Знесіння" у Львові. Для визначення готовності платити за вхід у парк, було сформовано вибірку з числа його постійних і потенційних відвідувачів. Отримані дані стали вихідною інформацією для розрахунку середніх значень пропозиції ціни за використання якісних рекреаційних ресурсів регіонального ландшафтного парку "Знесіння" у Львові.

Для встановлення залежності між показником готовності платити і факторів, що на нього впливають, здійснено кореляційно-регресійний аналіз даних, отриманих під час дослідження у 2014-2015 рр. Аналіз впливу трьох факторів – x_1 , x_2 , x_3 на досліджуваний показник, свідчить, що достатньо тісним є зв'язок між рівнем середньомісячного доходу і готовністю платити за відвідування. Зв'язок між іншими парами показників виявився слабким. На рис. 1 і 2 представлено зв'язок між готовністю платити за одне відвідування і показниками середньомісячного доходу і віку респондентів.